

Příklad použití OPC serveru

Abstrakt

Aplikační poznámka řeší ukázkou importu proměnných z řídicího systému firmy AMiT do OPC serveru firmy Merz a jejich načtení pomocí OPC Exploreru firmy Matrikon.

Autor: Zbyněk Říha
Dokument: ap0020_cz_01.pdf

Příloha

Obsah souboru: -

-	Není

Obsah

	Historie revizí	3
	Související dokumentace	3
1.	Základní pojmy	4
2.	OPC	5
2.1.	Základní charakteristika Merz OPC serveru AMiT DB-Net/IP	5
3.	Realizace sítě	6
3.1.	Konfigurace OPC serveru	6
3.2.	Spuštění OPC serveru	8
3.3.	Připojení k OPC serveru pomocí Matrikon OPC Explorer.....	8
4.	Technická podpora	12
5.	Upozornění	13

Historie revizí

Verze	Datum	Změny
001	8. 6. 2009	Nový dokument

Související dokumentace

- 1) Návod k návrhovému prostředí DetStudio
soubor: DetStudioHelp.chm
- 2) Návod ke komunikačnímu ovladači Atouch32
soubor: Atouch32.chm
- 3) <http://www.opcfoundation.org>
Webové stránky organizace zabývající se udržováním, šířením a prezentací OPC.
- 4) <http://www.matrikon.com>
Webové stránky společnosti Matrikon (základající člen organizace OPC Foundation).
- 5) <http://www.merz.cz>
Webové stránky výrobce OPC serveru pro AMiT.

1. Základní pojmy

DetStudio

Návrhové prostředí firmy AMiT, které slouží pro parametrizaci řídicích systémů. Toto prostředí je volně ke stažení na www.amit.cz.

Atouch32

Komunikační ovladač firmy AMiT ve formě DLL knihoven pro operační systém Windows (32-bit). Součástí ovladače jsou dynamicky zaváděné knihovny, které zajišťují služby systému DB-Net (přenosy dat, identifikace, údržba sítě, ...) a podporují přístup k síti DB-Net prostřednictvím standardního COMu PC, modemu a průmyslového Ethernetu.

OPC server

Software, který komunikuje s různými zařízeními pomocí jejich vlastního komunikačního protokolu (např. DB-Net, Modbus, atd.), získaná data převede do formátu OPC a poskytne je nadřazeným aplikacím ve formátu OPC.

OPC klient

Software, který čte/zapíše data z/do OPC Serveru ve formátu OPC. Data pak zobrazuje např. v podobě vizualizace.

OPC Item (Tag)

Proměnná (veličina) komunikovaná mezi OPC serverem a OPC klientem. Pro OPC klienta je *OPC Item* charakterizován pomocí *Item ID*.

Item ID

Jednoznačně identifikuje proměnnou v OPC Serveru. Typicky je tvořen řetězcem složeným z jednotlivých úrovní konfigurace, např. "jméno_stanice.jméno_bufferu.jméno_itemu".

OPC Group

Skupina *OPC Items*. Pomocí *OPC Grup* lze *OPC Items* v OPC Serveru uspořádat a definovat různé způsoby čtení těchto *OPC Items* nebo také usnadnit nalezení *OPC Item* při prohlížení OPC Serverů. *OPC Grups* si lze představit jako adresáře v počítači a *OPC Items* jako soubory v těchto adresářích.

2. OPC

OPC (OLE for Process Control) je standard průmyslové komunikace, vytvořený ve spolupráci mnoha světových výrobců produktů automatizační techniky. Je společným rozhraním pro vzájemnou komunikaci mezi různými produkty určenými pro monitorování a řízení technologických procesů. Jeho úkolem je zabránit závislosti daného monitorovacího nebo řídicího softwaru na výrobci hardwaru.

Hlavním cílem OPC je vytvořit jednotné komunikační rozhraní mezi hardware a software produkty průmyslové automatizace.

Komunikační protokol OPC je definován organizací OPC Foundation prostřednictvím tzv. OPC specifikací. OPC specifikace jsou:

- ◆ OPC Data Access (OPC DA - nejčastěji používaná specifikace)
- ◆ OPC Alarms & Events (OPC AE)
- ◆ OPC Batch
- ◆ OPC Data eXchange (OPC DX)
- ◆ OPC Historical Data Access (OPC HDA)
- ◆ OPC Security
- ◆ OPC XML-DA
- ◆ OPC Complex Data

Výhodou využití OPC pak je, že výrobci hardwaru vystačí s jedním souborem softwarových komponent pro všechny zákazníky a jejich aplikace, vývojáři softwaru nepotřebují psát stále nové ovladače kvůli změnám a novým vlastnostem hardwaru v jeho nových verzích, zákazníci mají svobodu volby mezi dodavateli různých součástí a zařízení.

Pro řídicí systémy firmy AMIT lze využít OPC server vytvořený firmou Merz, který pro komunikaci s řídicími systémy využívá komunikační ovladač Atouch32.

2.1. Základní charakteristika Merz OPC serveru AMiT DB-Net/IP

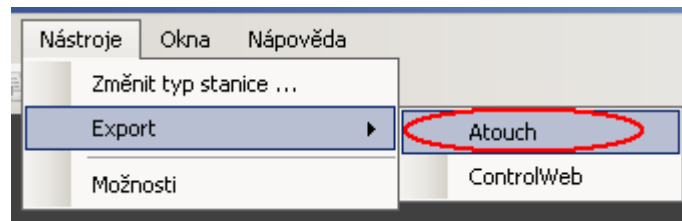

- ◆ OPC server je softwarový modul, který zajišťuje obousměrnou výměnu dat mezi zařízeními připojenými do systému DB-Net/IP a libovolnými vizualizačními SCADA systémy nebo archivačními systémy různých výrobců které vyhovují OPC DA specifikaci.
- ◆ OPC vrstva (vrstva směrem k OPC klientům) odpovídá OPC specifikaci DA 2.05.
- ◆ Připojení mezi OPC serverem a OPC klientem může být jak lokální (OPC klient i OPC server jsou spuštěny na tomtéž počítači), tak i síťové (OPC klient a OPC server jsou spuštěny na různých počítačích zapojených do sítě).
- ◆ Spodní komunikační vrstva OPC serveru směrem k zařízením systému DB-Net/IP je zajištěna komunikačním ovladačem ATOUCH32 jejímž výrobcem je firma AMiT. Proto OPC server podporuje všechny typy komunikací nabízené ovladačem ATOUCH32 (RS232/485, Ethernet, GPRS, modemové spojení).
- ◆ Konfigurace OPC serveru je tvořena dvěma INI soubory. Jedním souborem je určena HW konfigurace, druhým souborem konfigurace proměnných. Syntaxe INI souborů odpovídá požadavkům ovladače ATOUCH32.
- ◆ OPC server podporuje všechny datové typy používané v řídicích systémech firmy AMiT (INT, LONG, FLOAT, MATICE hodnot typu INT, LONG, FLOAT).
- ◆ OPC server podporuje čtení proměnných ze zařízení a také zápisy proměnných do zařízení.
- ◆ Frekvence čtení proměnných ze zařízení je určena přímo požadavky OPC klienta. Ztráta komunikace s některým ze zařízení v systému DB-Net/IP se na straně OPC serveru projeví změnou parametru kvalita u *OPC Items*. OPC server se samozřejmě průběžně pokouší o znovunavázání ztraceného připojení.

3. Realizace sítě

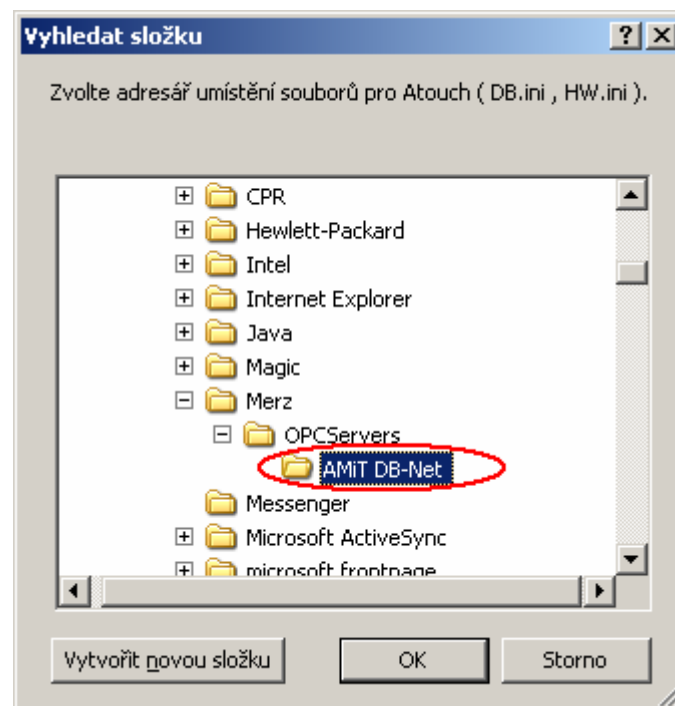
3.1. Konfigurace OPC serveru

Konfigurace OPC serveru od firmy Merz je realizována pomocí dvou INI souborů. Jedním souborem je definováno rozhraní, prostřednictvím kterého OPC server komunikuje s řídicím systémem, ve druhém je pak definována databáze proměnných. Konfigurační INI soubory pro spojení s požadovaným řídicím systémem lze vytvořit např. pomocí menu „Nástroje/Export/Atouch“ v návrhovém prostředí DetStudio.

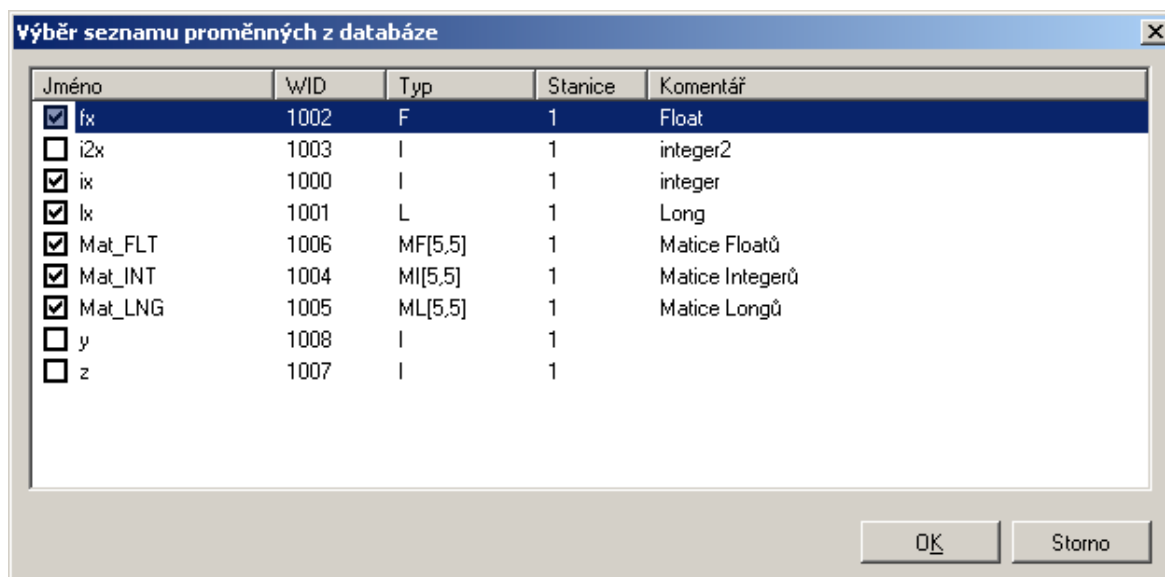
Obr. 1 - Export inicializačních souborů pro OPC server

Výběrem položky „Atouch“ dojde k otevření okna, ve kterém zadáte adresář, kam mají být parametrizační soubory exportovány. Soubory je nutné umístit do adresáře, ve kterém se nachází spouštěcí soubor OPC serveru Merz (DBNet.exe).

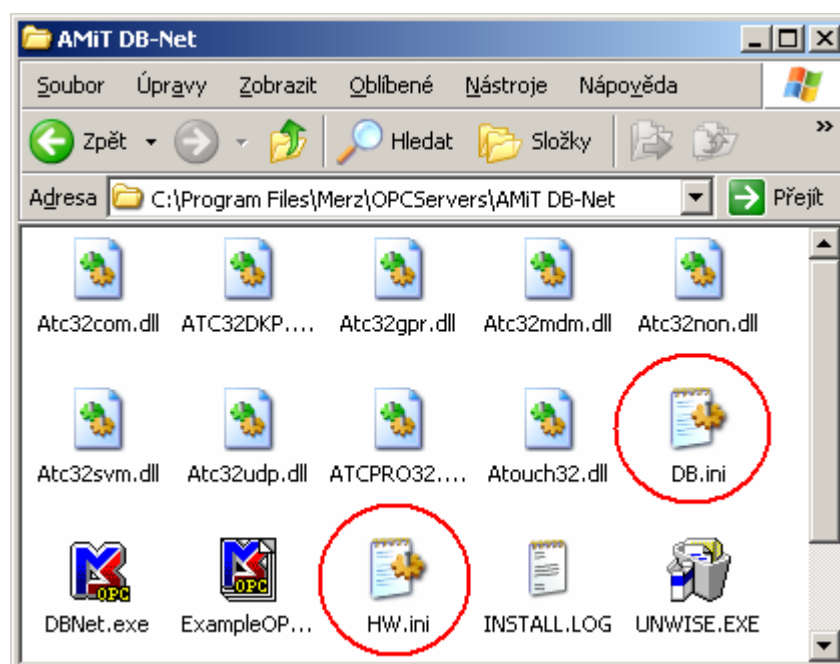
Obr. 2 - Výběr adresáře pro export parametrizačních souborů

Po výběru adresáře dojde k otevření okna „Výběr seznamu proměnných ze seznamu databáze“. V tomto okně je seznam všech proměnných, které jsou v právě otevřeném projektu DetStudia nadefinovány.

Obr. 3 - Výběr proměnných, se kterými bude pracovat OPC server/klient

V tomto okně lze zvolit proměnné, které chceme z řídicího systému prostřednictvím OPC serveru číst, případně do řídicího systému zapisovat. Kliknutím na tlačítko **OK** dojde k uzavření okna „Výběr seznamu proměnných ze seznamu databáze“ a k vytvoření dvou parametrizačních souborů HW.INI a SW.INI ve Vámi zvoleném adresáři.

Obr. 4 - Vytvořené *.INI soubory

V souboru DB.INI je popis všech databázových proměnných, které byly vybrány při exportu. V souboru HW.INI jsou zadány komunikační parametry pro spojení řídicího systému s OPC serverem. Komunikační parametry jsou generovány dle parametrů komunikace nastavené v návrhovém prostředí DetStudio.

Pozor

Název parametrizačních INI souborů musí být DB.INI a HW.INI.

3.2. Spuštění OPC serveru

OPC server není nutné manuálně spouštět. Spouští se automaticky po připojení prvního klienta a automaticky skončí po odpojení posledního klienta. Kromě zmíněných INI souborů jej není nutno žádným způsobem parametrizovat. Běh OPC serveru lze poznat dle ikony v liště Windows.

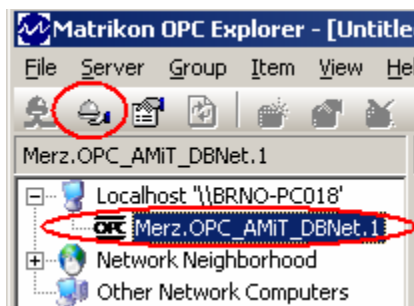
Obr. 5 - Běh OPC serveru od firmy Merz

OPC server při svém startu vytváří z INI souborů svou konfiguraci. Každé proměnné typu I, L, F, nadefinované v souboru DB.INI odpovídá jedna *OPC Item*. V případě použití maticových proměnných bude vytvořeno tolik *OPC Items*, kolik má maticová proměnná prvků. Pokud tedy nadefinujeme např. matici MF velikosti 2 × 2, budou vytvořeny 4 *OPC Items* typu F.

3.3. Připojení k OPC serveru pomocí Matrikon OPC Explorer

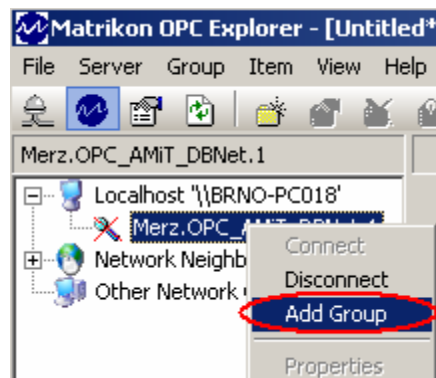
Matrikon OPC Explorer je OPC klient, který je dodáván firmou Matrikon. Lze jej volně získat na <http://www.matrikon.com/>.

Po instalaci Matrikon OPC Exploreru jej spusťte a připojte se k OPC serveru.

Obr. 6 - Připojení k OPC serveru

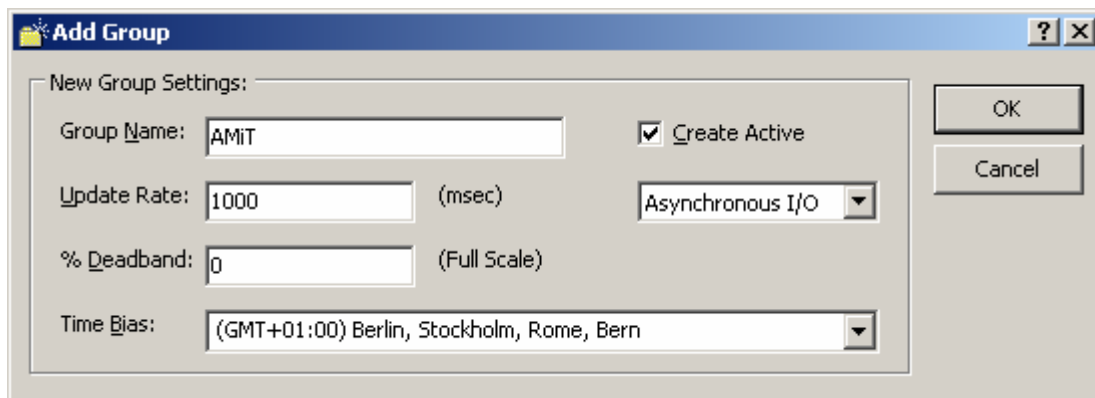
Po připojení k OPC serveru vytvořte *OPC Group*.

Obr. 7 - Přidání OPC Group

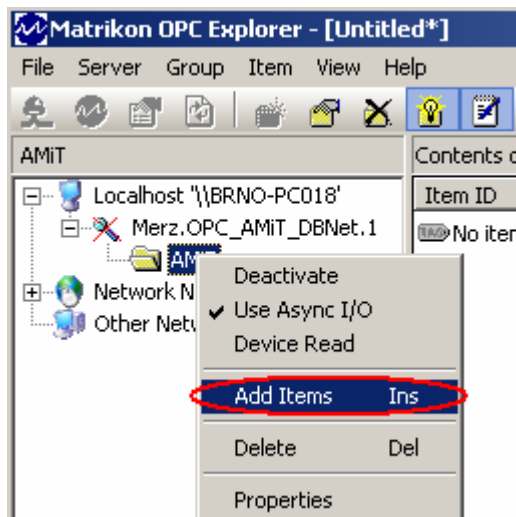

Nastavte jí požadované parametry.

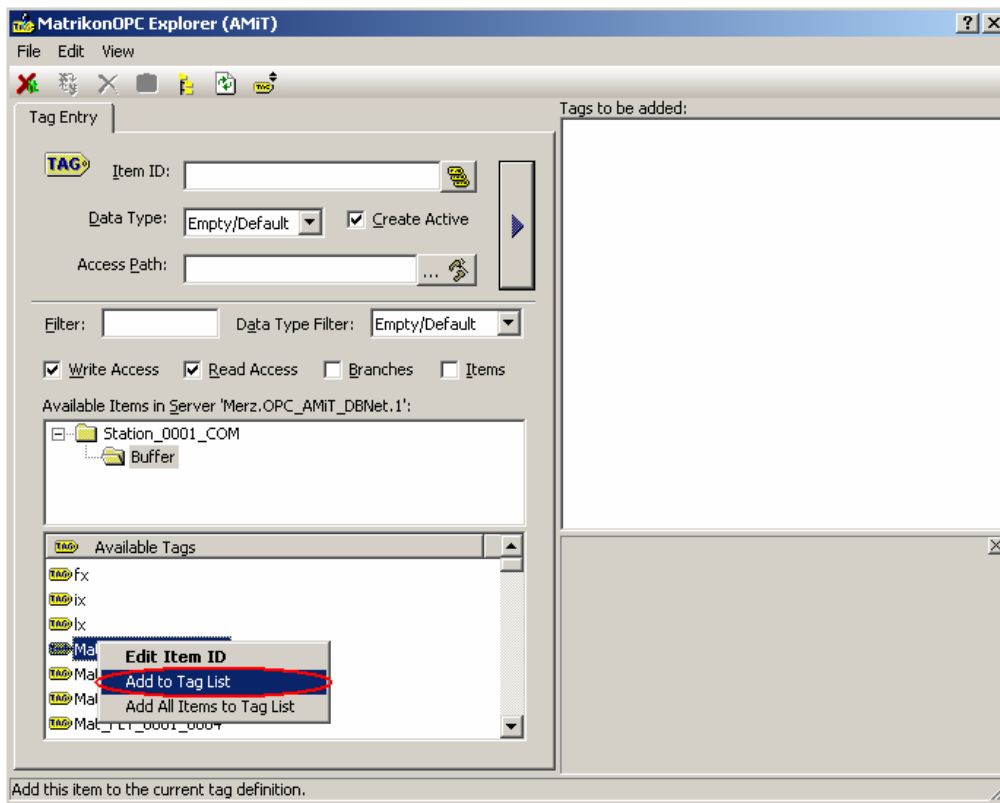
Obr. 8 - Nastavení požadovaných parametrů pro OPC Group

Do vytvořené OPC Group lze nyní přidávat OPC Items, z/do kterých chceme číst/zapisovat.

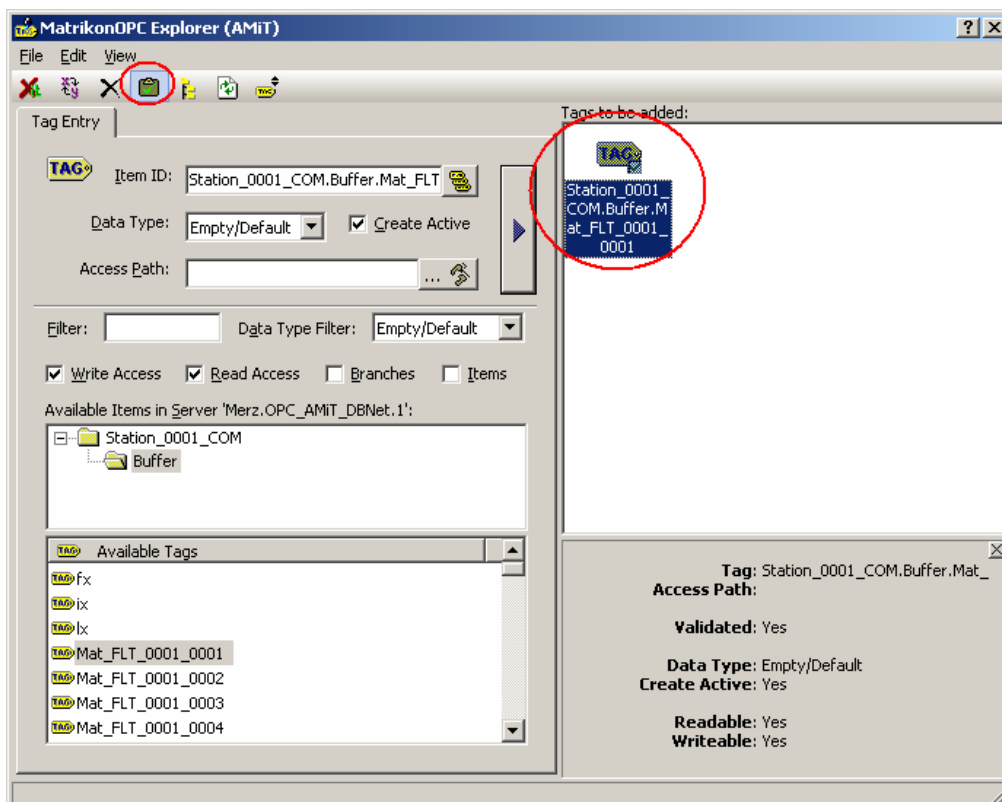
Obr. 9 - Volba přidání položky do OPC Group

Výběrem menu „Add Items“ dojde k otevření okna se seznamem položek dostupných na OPC serveru Merz.OPC_AMIT_DBNet.1. V tomto okně vybereme proměnné, se kterými chceme pracovat.

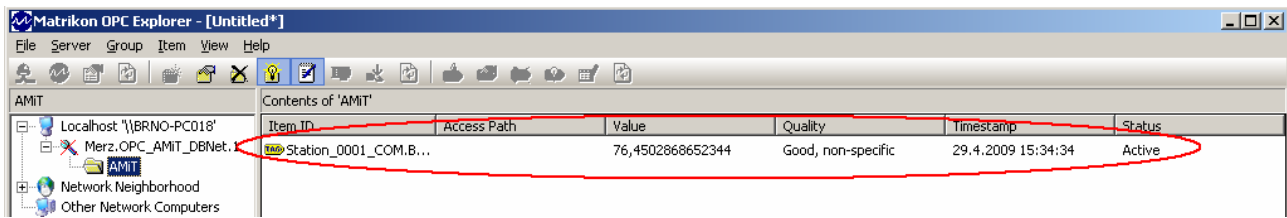
Obr. 10 - Přidání proměnné do seznamu

Po přidání proměnné do seznamu je dále nutné danou proměnnou vždy validovat (viz ikona v nástrojové liště na Obr. 11).

Obr. 11 - Validace přidávané proměnné

Po validaci potvrďte přidání proměnných do *OPC Group* a zavřete okno pro přidávání proměnných. Výsledkem bude vložení požadovaných proměnných do OPC Exploreru. Nyní můžete proměnné číst a editovat.

Item ID	Access Path	Value	Quality	Timestamp	Status
Station_0001_COM.B...		76,4502868652344	Good, non-specific	29.4.2009 15:34:34	Active

Obr. 12 - Zobrazení proměnných v OPC Exploreru

4. Technická podpora

Veškeré informace ohledně připojení řídicích systémů firmy AMiT k OPC serveru firmy Merz, Vám poskytne oddělení technické podpory firmy AMiT. Technickou podporu můžete kontaktovat nejlépe prostřednictvím emailu na adrese **support@amit.cz**.

5. Upozornění

AMiT spol. s r. o. poskytuje informace v tomto dokumentu, tak jak jsou, nepřijímá žádné záruky, pokud se týče obsahu tohoto dokumentu a vyhrazuje si právo měnit obsah dokumentu bez závazku tyto změny oznámit jakékoli osobě či organizaci.

Tento dokument může být kopírován a rozšiřován za následujících podmínek:

1. Celý text musí být kopírován bez úprav a se zahrnutím všech stránek.
2. Všechny kopie musí obsahovat označení autorského práva společnosti AMiT, spol. s r. o. a veškerá další upozornění v dokumentu uvedená.
3. Tento dokument nesmí být distribuován za účelem dosažení zisku.

V publikaci použité názvy produktů, firem apod. mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.